GIMTOJI ŠALIS

PAYS NATAL

Périodique lithuanien bimensuel

16

Briuselis — 31. 8. 1949

III metai 1949 m. rugpjūčio 31 d. Nr.16 (45)

"LINKIU JUMS IŠLAISVINIMO IR GEROVES"

P a s i k a l b ė j i m a s s u p . C A M I L L E H U Y S M A N S , b u v . B e l g i j o s Š v i e t i m o m i n i s t e r i u

"G.S." 15 Nr. (1949) tilpusiame pasikalbėjime dėl teknikinio neapsiŽiūrėjimo iškrito svarbi dalis. Atsiprašydami p. Ministerį ir skaitytojus, dedame pasikalbėjimą ištisai. - Red.

- Teko girdėti, kad mokate lietuvių kalbos ir pažįstate lietuvių tautosaką?

- Prieš pusšimtį metų studijavau Liége ir sekiau filologijos paskaitas. Mano profesoriai, žinoma, domėjosi ir lietuvių bei latvių kalbomis ir su jais mes perbėgom šių kalbų sąrangą, nors įsigilinti neteko.

Véliau, 1905 m., tapau išrinktas socijalistų Internacijonalo sekretorium ir draugų latvių buvau pavestas išleisti Briusely propagandinių brošiūrų bei knygų.

Keletą savaičių esu praleidęs ten (Latvijoj) tuoj po pirmojo karo kartu su Zeretelli; susipažinau su to meto menininkais, ypač rašytojais kaip Rainis ir jo žmona.

Lietuvių kalba mane ypač domino, nes ji yra platesnė ir mažiau kondensuota nei latvių kalba. Domino mane šiek tiek ir tautosaka, tačiau mano asmeniniai santykiai su Lietuva buvo daugiau pripuolami ir tai dėl paprastos priežasties: socijalistinis sąjudis ten neturėjo tokio vaidmens kaip Latvijoj.

- Ar tiesa, p. Ministeri, kad esate iš arti pažinęs sovietinius Rusijos vadus ?

- Tiesa, kad Leninas, Trotzkis, Kamenevas ir kiti dirbo kartu su manim Tarptautiniam Biure prieš pirmąjį karą. Staliną buvau sutikęs vieną vienintėlį kartą, jei atmintis manęs neklaidina. Jis nekalbėjo jokia Vakarų kalba, ir pasimatymas truko neilgai.

Bolševikai paliko Internacijonalą 1914 m. Prieš tai jų mintijimas daré mums įspūdį neryškių, pereinamo pobūdžio spekuliacijų ir, atsimenu, Stuttgarte 1907 m. jie buvo aršiausi gynėjai Lenkijos ir baltų kraštų nepriklausomybės autonomijos ir pilnumo.

- Kaip vertinate dabartinę Baltijos kraštų būklę? Ar jie gali tikėtis išlaisvinimo?

- Jūs iškeliate klausimą, liečiantį baltų kraštų ateitį, į kurį man bus gana sunku atsakyti. Dėlto aš leidžiu sau iškelti klausimą ir Jums.

A r t i k i t e r i m t a i , k a d d i k t a t ū r i n i s v a l d y m a s g a l ė s l a i k y t i s E u r o p o j b e g a l o ? Aš netikiu.

Tsarizmas griuvo.

Hitleris griuvo.

Mussolinis griuvo.

Nemanau, kad ir Franco valdymas galėtų ilgai laikytis.

Jei rytojaus pasaulis remsis prievarta, sugrius pats savyje ir palaidos mus visus.

- Jums yra žinoma, kad Belgijoj yra nemažas skaičius DP. Kaip vertinate jų būklę ?

- Klausimas nevisai aiškus, tačiau aš leidžiu sau tvirtinti, kad išvietintieji asmenys gerai padarytų bent laikinai prisitaikydami prie mūsų krašto ekonomijos ir tai ryžtingesniu būdu, kad susidarytų nepriklausomo gyvenimo sąlygas. Belgijoj yra buvę daugybė prancūzų išeivių Napoleono III laikais. Jie dirbo ir išlaikė Belgijoj savo kultūrą, kuri, be kitko, yra ta pati kaip ir mūsų pietinėse provincijose.

Aš manau, kad lietuviai turėtų taip pat elgtis. B e t o , l i e t u v i ų k a l b a i r k u l t ū r a y r a v e r t o s g y v e n t i i r s a u g o t i v i s a m p a s a u l i u i j ų s a v i t u m ą . (mūsų pabraukta, - Red.) Lietuvių ir latvių kalba yra vienos seniausių ir būdingiausių Europos kalbų.

- Kuriuos linkėjimus galėčiau perduoti tautiečiams ?

- Savo linkėjimus jūsų skaitytojams galiu išreikšti dviem žodžiais:

Linkiu jums išlaisvinimo ir gerovės !

--..oo0000oo..--

K A S Y R A I Š G A N Y M O A R M I J A ?

Ne kartą, gal būt, buvome nustebinti praeinančiais vyrais ir moterimis keistose uniformose su džiazo muzika, parduodančius laikraščius, dažniausiai prancūzų kalba "L'Armée du Salut", arba viešai kalbančius susirinkusiems ant gatvės apie išganymą, Kristų, nuodėmę. Tai vadinamoji Išganymo Armija, su savo kariais ir karininkais.

Jų atvirumas ir religinis drąsumas bei kitų nusistebėjimo ir pajuokos nesibijojimas ne vienam sunkiai suprantamas ir mažai suderinamas su įprastais apaštalavimo būdais. Neretai jie galėtų lenktyniuoti net su kai kurių politinių partijų propaganda, pav., naktį, kada nupuolimui tiek daug progų, jie užrašo

ant mūrų sienos: "Tu gali dar šiandien mirti, pagalvok apie Kristų", arba "Bloguosius pragaras laukia" ir pan. Vėlybą vakarą jie pasirodo niūrioje kavinėje, pasiūlydami jos lankytojams laikraščių, taria keletą žodžių su paraginimu pagalvoti apie amžinuosius dalykus. O, jei jų papraŝo pagroti ar padainuoti, neatsisako ir, palydint džiazo muzikai, sugieda garbės giesmę Išganytojui. Jų moterys pereina gatves ir sutikusios nelaimingas mergaites, joms pasiūlo garbingesnį ir pelningesnį užsiėmimą ir paramą.

Jų religinis ir moralinis mokslas susideda iš 16 "karo įstatų", iš kurių 8 liečia tikėjimą ir kiti aštuoni narių elgesį. Kiekvienas "karys", įstodamas į šią Armiją, turi pasižadėti, kad jis juos užlaikys. Bet tas jų "Credo" nėra griežtai nustatytas ir be jo dar galima tikėti į daugelį kitų tiesų. Protestantai pasitenkina vien tik deizmu (tikėjimu į Dievą). Metodistai, atventistai ir kiti priima nedaug išrinktųjų, kurie priklauso jų sektai. Išg. Armijos nariai išpažįsta Šv. Trejybę ir kad Kristus miré už visus. Nors žmogus ir toli būtų nuklydęs, tačiau Dievas jį dar visados myli ir geidžia jo išganymo. Atsivertimas yra visados galimas, jei žmogus tik nori.

Didžiausia žmonijos blogybė yra nuodėmė ir kovai su ja buvo įsteigta Išg. Armija. Ji nenori, kad būtų laikoma protestantais ar bet kuria kita Bažnyčia, ji geidžia lygiai visų išganymo ir atsivertimo prie Kristaus. Todėl katalikų kraštuose iškabina savo kambariuose kryžių, Šv. M. Marijos, Šv. Terezės ir kitų paveikslus. Tačiau jos kilmė yra grynai protestantiška. Kaip visi protestantai, taip ir ji remias vien tik Šv. Raštu ir nepripažįsta sakramentų, liturgijos ir kitų būtiniausių išganymo priemonių. Jie pasitenkina savo "karo įstatais"; tikinčiųjų entuziazmui palaikyti ir paklydusius atversti organizuoja mitingus. Muzikai palydint gieda giesmes ir viešai moko apie Kristų, nuodėmę, pragarą.

Išganymo Armija buvo įkurta metodisto William Booth Anglijoje 1865 m. Šiandien ji jau apima 70 kraštų ir turi apie 30.000 karių ir leidžia daugelį laikraščių. Jos organizmą, kadangi nėra Bažnyčia, sudaro ne kunigai ir pastoriai, bet yra valdoma karininkų ir visų vyriausia galva yra "generolas", kuris gyvena Londone. Jam priklauso visa valdžia, jos turtų administracija ir jo turi visi klausyti. Jos kovos laukas padalintas į atskirus kraštus ir kiekvienam kraštui paskirta atskira divizija. Ir kiekviena divizija dar turi savo suskirstymus. Moterys gali užimti visus armijos laipsnius.

Ką reikėtų manyti apie šią Išganymo Armiją? Pirmiausiai reikia įvertinti jos didelius ir labai naudingus darbus nupuolusiai žmonijai pagelbėti. Yra daug atsitikimų, kad nevienas pakeité savo gyvenimą. Bet iš kitos pusės aiškus skelbiamo mokslo silpnumas, atmetimas neklaidingų dogmų ir reikalingiausių išganymui priemonių ir perdidelis religinio sentimentališkumo iškėlimas dažnai atneša daugiau blogo, negu gero. Todėl ir jų atsivertimai daugumoje pasilieka tik šiai dienai ir be tvirtos ateities. (J. Ar.)

("T.Chr." 22.4.1949)

--..ooOOOOoo..--

- A n t w e r p e n e s i a u č i a b e d a r b é . - Tai miestas, kur daugiausia bedarbių. Dabar prisidėjo dar streikai, kurie irgi sunkina padėtį. Daug kas iš svetimšalių taikosi prie uosto, bet ir ten neįmanoma gauti darbo. Iš seniau yra įsitaisiusių jurininkų, ypač latvių.

MONSINJORO SUOLIUKAS

STEPAS ŽOBARSKAS

(Tęsinys iš 15 Nr.)

Miestely kitaip apsisvarstė: ko jam eiti eilinių mišių klausyti, jeigu žino, kad savas klebonas laikys sumą. Dailidė ateis laiku, tuo tarpu pasišnekės su kaimynais ir giminėmis. Nė vienas jo neaplenkia, visiems reikalingos jo rankos: tas prašo lineiką padaryti, anas norėtų žiemai vežio, kitas vėl mielai pasistatytų seklyčioje dailią indaują. Ir visi kviečia alaus arba degtinės išsigerti. Bet prieš mišias Baltrūnas nieko negers. Véliau.

Suskambėjo varpai, ir išsipuošęs dailidė nuskubėjo į bažnyčią savo nuolatinės vietos netoli didžiojo altoriaus užimti. Žmona su vaikais meldėsi moterų puséje. Keturių bažnyčios tarnų lydimas, išėjo kunigas. Visais skliautais pradėjo ūžti vargonai. Dailidė nusilenkė ir pakėlė akis tik tada, kada bažnytinis choras baigė giedoti paskutinius "Pulkim ant kelių" žodžius. Staiga jo akys sustojo ties mišias laikančiojo galva, tokia balta, kaip laukų dobiliukas, ir pajuto, kaip karštis nusmelkė per nugarą. Brangiausias Dieve! Tai juk ne savasis klebonas, o svečias, pats prelatas, monsinjoras Labutis! Dabar tik Baltrūnas pajuto visą baisumą išdaigos, kurią jam bus pakuždėjęs patsai nelabasis. Klūpodamas prie didžiulio paveikslo, kuriame buvo atvaizduota Dievo motina, ant kelių laikantį dievišką jį kūdikį, po kurios kojomis bangavo pilkšvi debesys, o virš galvos mirgėjo aukso žvaigždės, dailidė vos begalėjo alsuoti. Monsinjoras dar daugiau pasenęs. Jo balsas virpa. Kai jis lenkiasi altoriaus bučiuoti, atrodo, lyg lenktysi pati šventoji dvasia karvelio pavidale. Ir kai šitas senelytis stosis ant suoliuko ir paslys, kas gali užtikrinti, kad jis nesugrius ir neišsilauš kojos? O gal jis bus paėmęs ostiją ir toji, begriūvant, iškris iš rankų? Sužinotų žmonės, kad tai padaré jis, Baltrūnas! Na, tegu žmonės nesužinos, bet ar paslėpsi nedorus savo darbus nuo visareginčio Dievo akių, kuris, galimas dalykas, pakuždės sapne savo numylėtiniam monsinjorui, kad visa tai padaré jis, Baltrūnas, bažnyčios véliavnešys ir ilgametis parapijos komiteto vicepirmininkas, kuriam prelatas tiek daug patikédavo.

Mišias laiké toliau Prelatas atsigręžé pasakyti "Dominus vobis cum", ir Baltrūnui pasirodé, lyg jojo akys būtų jam ištarusios "labą rytą". Visi maldininkai, sulaukę tokio svečio, džiaugsmingai meldėsi. Choras giedojo taip stipriai ir skambiai, kaip jau seniai nebuvo giedojęs. Vargoninkas, atsisagstęs švarką, abiem rankom ir kojom spaudé klavišius, o galva dirigavo giesmininkams. Pro vitražus skverbėsi saulės spinduliai ir vaivorykštémis krito ant žvaigždėtų altoriaus skliautų. "Et cum spiritu tuo" nubangavo nuo žemės ligi dangaus.

- Viešpatie, ką padariau, ką padariau! - kuždėjo dailidė, apsipylęs prakaitu, ir pažvelgė į bažnyčios laikrodį, kurio rodyklė tekėjo pirmyn kaip upeliukas.

Pradėjo skaudėti smilkinius.

Dailidė stebėjo kiekvieną kunigo judesį, gaudé ausimis kiekvieną mišiolo lapų sušlamėjimą, o širdis stingte stingo iš baimės. Jau, jau! Vienas iš bažnyčios tarnų priklaupé, nuėjo zakristijon, išsineše suoliuką ir atsistojo prie altoriaus, laukdamas monsinjoro ženklo. Ir tuo laiku, kai prelatas atkreipé savo žvilgsnį į paklusnųjį bažnyčios tarną, dailidė pašoko, stūmé abiem alkūném į šalį žmones, prasiveržé ligi altoriaus ir plėšte išplėšé iš berniuko suolelį. Visa

bažnyčia sužiūro. Berniukas pabūgęs pasitraukė į šalį, nes jam atrodė, kad dailidė bus išsikraustęs iš proto. Net prelatas pakėlė nuostabos pilnas akis, tik pamatęs, kad tai jo pažįstamas meisteris, nusišypsojo, pažvelgė žemyn ir atsistojo ant suoliuko, kurio kojos buvo abiem dailidės rankom kuo tvirčiausiai laikomos.

Pasibaigus mišioms, dailidė Baltrūnas nusprendė užeiti zakristijon. ir viską išpažinti savo klebonui. Šitas nelauktas įvykis jį labai sukrėtė. Jam ėmė rodytis, kad pats Dievas apsaugojo nuo nusikaltimo, atsiųsdamas sumai patį prelatą. Nedrąsiais žingsniais, lyg pirmą kartą žengdamas, įėjo zakristijon; skruostai degė. Abu kunigai jau buvo pasimeldę. Dailidei pasirodžius, pakilo klebonas ir, eidamas tiesiai į jį, ištiesė ranką.

- Ačiū tau, Baltrūnai, kad išgelbėjai mano confratrą. Ko gero, senukas būtų visai nusiridenęs.

Tai taręs, pakraté ranką ir pasitaisé akinius, per kuriuos veržėsi mažutės, judrios ir visur įsiskverbiančios akys.

- Jau jis mane antrą kartą gelbsti, - atsaké juokaudamas prelatas.

- Taip, tai mano kalté, - vos besuvaldydamas ašaras, sukuždėjo dailidė. - Kartais piktoji dvasia žmogui sumaišo protą.

- Kokia čia kalté, - guodžiamai kalbėjo klebonas. Prieš tiek metų dirbtas daiktas...

- Bet koks to darbo gražumas! - pridūré prelatas.

- Taip, mano parapijoj esama tikrų dailininkų.

- Nei jau aš dailininkas nei ką, - droviai atsaké dailidė, širdy pajutęs džiaugsmą ir jau galutinai nusprendęs daugiau nebesiaiškinti. Jam staiga abudu kunigai pasidaré tokie geručiai, tokie brangūs, tokie meili ir pagarbos verti senukai, kad jis pakaitomis išbučiavo abiejų rankas ir taré ryžtingu balsu:

- Rytoj pat imsiuos darbo ir padarysiu tokį suoliuką, tokį...

Norėjo pasakyti, kad padarys tokį, kokio dar niekam ligi šiol nebuvo padaręs, bet prisiminęs, kad tatai gali įžeisti monsinjorą, užbaigé: - ... tokį, kad niekad kojos nebeišlūžtų.

Bühlertal, 1945.I.5.

---..ooOOOoo..---

BALSAS GRĮŽUSIO VOKIETIJON

Belgijos angliakasių padėtis Vokietijoje

Nesilaikant tam tikriems veiksniams duotų pažadų, t. y. po 2 m. darbo sutarties baigimo duoti laisvą darbo pasirinkimą Belgijos teritorijoje arba laisvą grįžimą į Vok. DP stovyklas tolimesnei emigracijai, daugelis Belgijos anglies kasyklose dirbusių DP (tarp jų ir aš) ryžosi grįžti vienokiu ar kitokiu būdu atgal į Vok., kaip jau minėjau, tolimesnei emigracijai į užjūrius.

Grįžtančiųjų, kaip "G.S." skaitytojai žino, yra 2 kategorijos - tai atleistieji dėl nesveikatos iš anglies kasyklų, ir "juodai" perbėgusieji sieną.

Man pačiam, kaip grįžusiam iš Belgijos, asmeniškai daug kas rašo laiškus, klausdami kas laukia jų Vokietijoje? Nesant galimybės visiems atsakyti į laiškus, bandysiu tai padaryti per "G.S."; nors į tai tiksliai atsakyti ir negalėsiu, pabandysiu duoti nors apybraižomis tai, ką aš pats arba kiti yra patyrę.

Grįžusiųjų l i g o n i ų likimas yra kiek geresnis, negu baigusių sutartį pajėgiųjų, nelegaliai peržengusių sieną. Viena, jie gali laisvai persivežti per sieną visą savo turtą (draudžiama pervežti tik didesniai kiekiai kavos, kakao, arbatos ir cigarečių, nors tikrinimas vykstant per sieną vok. puséje menkas, belgų puséje - jokio), ir jei atestacijos iš Briuselio IRO Delegacijos geros, ir turimi įrodomieji 1944-46 m. darbo dokumentai tvarkoje, gali tikėtis gauti IRO apmokamą tolimesnę emigraciją. Stovyklos globa duodama tik tais atvejais, kai šeimos galva yra arba i n v a l i d a s , arba s u n k i a i s e r g a n t i s (tbc ir pan.). Kitais atvejais iki emigruojant tenka apsigyventi vok. globojamose pabėgėlių stovyklose. Bet, primenu, ir ligonims (atleistiems nuo darbo kasyklose) nevisuomet šypsosi laimė - pasitaiko, kad ir su geriausiomis atestacijomis tegaunama tik p o l i t i n é g l o b a (tuo atveju emigruoti galima tik savo lėšomis) - ir tokių yra daugiausia.

Viengungiai nuo vykimo į pabėgėlių stovyklas paprastai išsisuka stodami į darbo, inžinerijos ar sargybų kuopas (vedusieji nepriimami, viengungiai iki 35 m.), kuriose pragyvenimas yra geras, gi atlyginimas siekia 180 - 250 DM mėnesiui. Kiek teko girdėti, maitinimas pabėgėlių stovyklose neblogas, tik vargas su butu (bendros patalpos, labai maža kvadratūra).

Turintieji tik politinę protekciją gali taip pat stoti į darbo ir kitokios paskirties kuopas. Siaip darbas susirasti pas vokiečius šiuo metu sunku.

Perbėgusieji sieną nelegaliai paprastai tepersigabena tik savo rankinį bagažą. Beveik visi bėgantieji per sieną yra sulaikomi belgų ar vokiečių policijos, kuri nors žmones ir paleidžia, bet riebalus, kavą ir kt. dalykus konfiskuoja arba apmuitina tiek, kad nebėra prasmės už šiuos daiktus mokėti muitą (pav. 1 cigareté - 30 D pf. muito, kai tuo tarpu neblogos vok. cigaretės 1 št. kainuoja 10 D pf.). Sutarties baigimas ar nebaigimas IRO šiuo atveju traktuojamas vienodai - politiné protekcija, emigracija savais pinigais ir pasiuntimas į vok. globojamos pabėgėlių stovyklas. Težinau vieną atvejį, kad perbėgus sieną ir šeimai atsidūrus kritiškoje padėtyje (gimdymas) laikinai 3 mén. buvo duota stovykliné globa.

Si nauja tvarka įvesta nepersenai. Prieš 3 mén. grįžusieji ligoniai ir kt. beveik visi gavo ne tik emigracinį, bet ir stovyklos globos statusą. Paskutinémis dienomis IRO vyr. büstinés Bad Kissingene paskelbtas atsišaukimas, kuriame nurodoma, kad iki š. m. rugp. 31 d. visi DP, gyv. ne IRO globojamose stovyklose, turi registruotis IRO Control Centruose stovyklos globai gauti (tarp jų ir iš Belg. grįžusiejį). Ar tai padėtį pakeis, kol kas neaišku, kadangi praktišky to atsišaukimo paséky dar neteko patirti. Po š. m. rugpjūčio 31 d. priémimas į stovyklas visiškai sustabdomas.

Vienokiu ar kitokiu atveju grįžtantieji Vokietijon turi bütinai pasirüpinti belgų policijos pažymėjimus, ligos pažymėjimus (kasyklos ir arbeitsamto gydytojų patvirtintus) ir darbo sutarties baigimo pažymėjimą. Taip pat turéti 1944 - 46 m. įrodomuosius darbo dokumentus.

Išvadas, tikiuosiu "G.S." skaitytojai pasidarys patys; ką nors patarti atsisakau, kadangi net patys grįžusieji nevienodos nuomonés, ypač tie, kurių gausios šeimos. (Br. Z.).

--..ooOOOOoo..--

SENELIAI DP BELGIJON

"Tem. Chrétien" (12.8.49) raŝo:

Po didžiųjų katastrofų, kaip karas, lieka žmonijoje žaizdų. Vienos iŝ jų matomos, bet kartais sunkiai pagydomos, kitos nematomos, kaip pav. moraliŝkai ir fiziŝkai palaužtos jėgos. Bet ir ŝitos žaizdos atsitiktinai gali atsidengti visuomenės akivaizdoj.

Stai ant vieno kunigo dominikono (R. P. Pire, Huy) jau ir taip apkrautų pečių užkrito dar viena problema, tai "apleistųjų" klausimas. Sužinojęs kai kurių skaudžių smulkmenų apie DP stovyklose gyvenančius, jis nuvyko pats savom akim patirti padėties. Aplanké 24 stovyklas, 2 sanatorijas, senelių prieglaudą ir vaikų namus. Grįžo į Belgiją, tvirtai nutaręs dėti visas pastangas pagelbėti labiausiai nelaimingiems vadinamiems "apleistiesiems".

IRO dėka stovyklos sparčiai tuštėja, iŝvežama darbo jėga ir vaikai - ateitis. Lieka "niekam nebeverti": seneliai, nepagydomi ligoniai, invalidai ir seni mokslo žmonės. Dramos branduolys yra tas, kad IRO baigia savo dienas 1950 m. birželio mėn. Jau dabar tų nelaimingųjų širdys perpildytos baimės būti nustumtiems už Dunojaus... Austrai, patys būdami neturtingi, neslepia panaŝių ateities planų ŝitų apleistųjų DP klausimų, kurių skaičius siekia 20.000, iŝ jų apie 2.000 visiŝkai beviltiŝkoje padėtyje. Juos minėtas kunigas pasižadėjo iŝgelbėti.

Uždavinys sunkus. Galima numatyti betgi du sprendimus. Idealiausias sprendimas: sudaryti jiems sąlygas atvykti į privilegijuotus kraŝtus kaip Belgija, Olandija, Šveicarija, Švedija, Norvegija ir čia leisti ramybėje numirti. Netiesioginis sprendimas būtų: ŝeima globoja vieną iŝ tokių apleistųjų, siusdama jam laiŝkus (būtina!), mažyčius siuntinėlius, tokiu būdu jis nesijaustų visai apleistas. Kunigas domininkonas jau surado 400 tokių globojančių ŝeimų.

Grįžkim prie idealiausio sprendimo. Konkurencijos baimė iŝnyksta, nes jie nebepajėgūs dirbti, todėl nebepadaugins bedarbės. Tačiau tai nereiŝkia, kad tie žmonės negali suteikti jokio patarnavimo. Stai mano "krikŝto sūnus" 77 metų profesorius medicinos fakulteto, dirbęs visomis jėgomis mokslui, dabar desperacijoj, nes nebegali dirbti, daugiau mokyti. Argi mūsų profesoriai negalėtų priimti prie savo stalo kokio nelaimingo kolegos?

Minėtas kunigas siūlo ateičiai rasti pačiam kraŝte didžiųjų pastatų tarpe namus tų žmonių prieglaudai. Iŝ kitos pusės kreiptis į UNO, UNESCO ir ypač rūpintis, kad IRO gyvavimas būtų prailgintas Austrijoj.

Padaryti galima daug. Reikia tik pažinti ir suprasti, o meilė pradėtą darbą užbaigs.

—..ooOOOOoo..—

-1000 Fr. ligoniui. - Rugpj. 21 d. Tilleur'e po pamaldų susirinkę tautiečiai, iŝklausę pranešimo apie seniai sergantį p. Ad. P., čia pat sumetė 1000 Fr. Be to, buvo nutarta dalyvauti Tilleur procesijoj atskira grupe su taut. véliava.

-.oOo.-

ŠITAIP GYVENA MŪSŲ BROLIAI SIBIRE

Kasyklose krinta kaip mūšyje. Duoną kepa ant kastuvų. Drabužiai iš trąšinių maišų.

Visi apgyvendinami dažniausiai pačių pasidirbtuose lentiniuose barakuose, kuriuose reikia pakelti neįprastų mūsų krašto žmonėm šešiasdešimt laipsnių šalčio. Kiekviename barake talpinama iki šimto asmenų. Juose nėra jokių pertvarų. Kitose vietovėse ištremtieji apgyvendinami mažose trobelėse, kuriose talpinama po dvidešimt asmenų. Gyvenimo sąlygos sukurtos tokios, kad paskubintų ištremtųjų sunaikinimą.

Tremtiniai nuo penkiolikos iki aštuoniasdešimt penkių metų privalo dirbti pačius sunkiausius fizinius darbus. Moterims nedaroma jokio skirtumo. Jei pasitaikydavo, kad tremiamoji būdavo nėščia, tai ji nuo darbo nebuvo atleidžiama iki gimdymo dienos,

nuolat prižiūrėtojų plakama ir raginama: "Skoreij rabotat... nesdochneš, litovskaja sabaka..." Jokia medicininška priežiūra administracija dažniausiai nesirūpina. Laimė tiem lageriam, kuriuose atsiranda tremtinių, nusimanančių medicinos klausimais.

Darbovieté nuo gyvenamosios vietos kartais siekia ligi 20 km.

Pasitaiko atvejų, kad iš darbo grįždami nuvargę darbininkai pūgų metu pasiklysta ir pasilieka amžinai miegoti Šiauréje, palikdami vaikučius, verkiančius duonos.

Darbas dažniausiai būna mišk uose - mišk ai kertami ir paruošiami plukdyti į Sovietų Sąjungos pramonės centrus. Nemaža lietuvių dirba Donbaso ir Vorkutos kasyklose. Darbo sąlygos yra nepaprastai blogos. Vienas Lietuvos partizanas 1944 metais buvęs vokiečių pagautas į kariuomenę, dalyvavęs didžiuose mūšiuose Rytprūsiuose, papuolęs Vengrijoje rusams į nelaisvę ir ištremtas į Donbaso kasyklas "turéjo progos" savu kailiu patirti Donbaso vergų padėtį. Jam po metų laiko pavyko iš ten su aštuoniais lietuviais ir dviem estais pabėgti. Jis pasakoja:

- Dirbantieji kasyklose pas bolševikus labiau krenta, negu kad mūsų krisdavo didžiausiuose mūšiuose Rytprūsių žemėj.

Žiūrėk tai lynas nutrūko, tai vagonéliai susidūré, sutrindami keleta darbininkų, tai sprogdinimo užtaisas buvęs per stiprus, pareikalaudamas kelių gyvybių. Gaisrai, užgriuvimai, tai beveik kasdieniniai reiškiniai... Viską daro rusiškas apsileidimas ir nevertinimas žmogaus gyvybés.

Darbo normos dirbantiem yra labai didelés. Jas neišpildžiusieji negauna nustatytos maisto normos, kartu sumažinamas uždarbis. Nustatytą normą gali išpildyti tik fiziškai stiprūs vyrai, kurie sugeba per dieną užsidirbti vieną kilogramą duonos. Tie katorgininkai, kurie yra išaugę bolševikinés Rusijos prieglobstyje, netiki mūsų tautų žmonėm, kai šie pradeda pasakoti, kad nepriklausomybés laikais buvo galima daugiau per dieną užsidirbti negu kilogramą duonos.

Atlyginimas už darbą 200-300 rublių ménesiui, už juos galima nusipirkti kibirą bulvių ir keletą kilogramų duonos.

Stovyklose vyrauja badas. Kai dar nebuvo panaikinta kortelių sistemos iš bado daug numiré vaikų ir senelių, nes jie kortelių negaudavo. "Kas nedirba, tas nevalgo", - vyravo bolševikis posakis.

Sunkiausi metai ištremtiesiem buvo 1942 ir 1943, kuriais jie gaudavę dienai tik saujų miltų ar saują avižų dienai, ką sumaišę su sniegu kepdavo ant kastuvų.

Badas paverčia žmones visiškais gyvuliais. Kai ant šiukšlynų išpildavo administracijos pareigūnai šiukšles, kildavo peštynės dėl silkės galvos ar kaulų, kuriuos sutrynę į miltus ištremtieji virdavo sriubą. Neretam lageryje, kur vergavo labiau "pavojingieji", nuo lagerio kiemo buvo nuskinamos ir suvalgomos visos žolės.

Tremtinė N. pasakoja apie badu mirusį nuo Kaišiadorių senuką. Ejusi ji iš darbo per mišką ir išgirdusi pakelėje kažką dejuojant. Nusigandusi ir norėjusi bėgti, bet išgirdus lietuviškai: "Eikš, vaikeli, padėk man, aš mirštu badu". Po krūmokšniais pasakotoja pamačiusi nušlijusį senelį, kuris dar bandė gelbėti savo gyvybę, raudamas drebančiom rankom žoles. Ji nieko seneliui negalėjusi padėti, be ašarų.

Kita tremtinė giriasi "pralobus", nes pavasarį pasisodinusi pusantro šimto bulvių. Kai jos užaugs, ji tikisi ir kitiem padėti. Neretai tremtinės, raišydamos laiškus savo artimiesiem tėvynėje neprašo nei riebalų, nei duonos atsiųsti, o tik tai, ką kiaulės ėda.

Panaši padėtis buvusi ir su apsirengimu bei apavu. Iš Kauno ištremta "Maisto" fabriko darbininkė skundžiasi, kad

ji būtų laimingiausias žmogus pasaulyje, jei ant savo kūno turėtų nors vienus skalbinius.

Susidėvėjus tiem drabužiam, su kuriais jie buvo ištremti, nauji siuvamasi iš trąšinių maišų, kurie atstoja ir skalbinius ir viršutinius darbo rūbus.

Nepakeliamos darbo sąlygos, badas ir epidemijos naikino lagerio sąstatus masėm. Kiekvieną dieną

iš prie lagerio durų pakabintų juodų lentų su kreida įrašytom vėrgų pavardėm, administracijos pareigūnai pirštu ištrindavo katorginiukus iš gyvųjų tarpo.

Mirusiųjų lavonus apžarstydavo čia pat netoli lagerio ar darbovietės sniege. Aukščiau minėta Bujanauskienė katorgą išlaikė tik šešis mėnesius. Vaikučiai pasiliko vieni, kuriuos dažnai reikdavo kitiem tremtiniam verkšlenančius atitraukti nuo po langais supilto motinos kapo, kai jie išbadėję ten prašydavo valdyti. Daug ištremtųjų paskęsdavo pavasarį ištvinusiose upėse, ruošdami miško medžiagą plukdyti.

--..ooOOOoo..--

- Manantieji emigruoti tepasiskubina tvarkyti dokumentus vizai gauti to krašto, kur ketina vykti. Kokios nors paramos iš IRO emigracijai galima tikėtis tik iki 1950 m. birželio 30 d.

LAIŠKAS IŠ AUSTRALIJOS

PERKA SKLYPUS, STATOSI NAMUS

Vos iššikėlėme į Australijos sausumą, tuojau nuvežė į pereinamus lagerius. Pereinamieji lageriai suaugusiems ir su didesniais vaikais nesudaro jokių sunkumų. Su mažais, o ypač žiemos metu, tenka truputį pavargti. Barakai Bonegilloje, kur mes gyvename, yra iš skardos, be lubų, tik su grindimis. Palėpiai visiškai kiauri ir švilpia vėjai. Panašiai kaip lietuviškos daržinės šienui ar javams sudėti. Sitokiame barake vasarą visai puikus gyvenimas, bet žiemą šaltoka, nes naktimis yra 4-6° šalčio, net vanduo užšala. Blogiausia, kai vaikai serga. Stovyklos administracija sako, kad vėliau viską sutvarkys, - dabar nespėjo. Pereinamoj stovykloj netenka ilgai gyventi, todėl nėra ko bijotis. Ten gyvena, kol paskiria vyrus darbam, o jau tada šeimas veža į šeimų stovyklas.

Šeimų stovyklose visai kas kita. Barakai tokie pat iš viršaus skardiniai, bet vidaus sienos išmuštos storu, baltu kartonu. Kambariukai su lubomis ir grindimis. Vienas kambarėlis 4 x 4 m. Tokiam kambaryj gyvena viena šeima iš 2-3 asmenų. Jei šeima didesnė, arba daugiau suaugusių, tuomet gauna du arba vieną didesnį. Lovos su matrasais ir visu paklojimu. Paklodes keičia kas mėnesį. Vonioms, dušams, elektra ir visu kitu galima naudotis laisvai. Maistas, butas ir t. t. kainuoja į savaitę suaugusiam 1 sv. 10 šil. Suaugusiu laikomas nuo 16 metų. Už vaikus iki 3 metų visiškai nereikia mokėti, o davinį gauna kaip suaugęs. Nuo 3 - 16 metų reikia mokėti savaitei 12 šil. 6 pen. Iš šeimų stovyklos galima susiradus butą išvažiuoti ir gyvent privačiai. Nors butų trūkumas didelis Australijoje, tačiau žmonės čia norėdami gyvena. Vieniems pasiseka gaut greitai, kiti paieško ilgiau. Kiek girdėti, lengviausia gauti butas už patarnavimą namų ruošoje.

Mažiausias Australijoje vyro savaitinis uždarbis siekia 6 sv. Vienas vyras lengvai dirbdamas gali išlaikyti 4 asm. šeimą. Moters uždarbis yra kiek mažesnis už vyro, nors, gal būt, darbas ir tas pats. Žodžiu šeimų gyvenimas stovyklose, bent čia Cowroje, nėra blogas. Yra -žmonių, kuriems visur ir viskas negerai, bet tikrumoje suteikiama Australijoje nebloga pradžia, kas kitur nuvažiavus randama daug blogiau.

Šeimų stovykloje medicinos pagalba nemokama. Sergantysis gydomas nemokamai, net jei guli ligoninėje, nereikia mokėti už maistą. Jei dirbantysis serga - šeima gyvena nemokamai. Smulkesnio draudimo ligos atveju nogaléčiau pasakyti. Nežinau, kaip visa tai yra gyvenant privačiai. Kurie atvažiavo prieš metus, jau perkasi žemės, statosi namus, įsigyja baldus ir visa kita. Žemė Australijoje gana pigi. Namų statymas taip pat nebrangus, nes nereikia storų sienų nei kita. Palyginamai viskas yra nebrangu, o ypatingai maistas. Daržovės ir bulvės kiek

brangesnés negu miltai. Centneris miltų kainuoja 1 sv., cukrus 1 1/2. Labai pigi mėsa, lašiniai, taukai ir vilnoniai gaminiai.

Darbo tempas gana lėtas. Dirba tik 5 dienas po 8 val. savaitėje. Seimų stovykloje yra vaikams pradžios mokykla. Mokyklose moko tik angliškai. Lankusius gimnaziją siunčia į miestelį, kur yra gimnazija. Mokslas privalomas iki 16 metų. Mokslas tiek pr. mokykloje tiek gimnazijoje nemokamas. Cowra stovykloj tik šiemet atidaryta. Mus čia atvežė pirmutinius. Per porą ménesių užpildė visus blokus. Yra 8 blokai ir kiekviename bus po tūkstantį asmenų su vaikais.

Kultūrinis gyvenimas mūsų stovykloje dar pačioje užuomazgoje. Siandien buvo pirmos liet. pamaldos. Iki šiol atvažiuodavo australų kunigai. Jie būdavo visados labai malonūs ir su nuoširdumu stengiasi padėti tiek mūsų kunigams, tiek žmonėms. Ir šiaip australai yra labai nuoširdūs, visur, mieste ar kur kitur nesijauti kaip Vokietijoje, kad buvai dypukas ir išskiriamas. Dar Bonegilloje teko pastebėti, kaip australas kunigas nuoširdžiai stengiasi, kad kuo daugiau našlių vaikų patalpintų į nemokamus pensionatus, kad motinos galėtų dirbti. Ten daug darbuojas kun. Kavaliauskas (iš Bambergo). Jis yra Bonegillos klebonas. Jis asmeniškai nėra patenkintas, nes kunigams nemoka išlaikymą, o iš rinkliavų senatvei nieko negalima susitaupyti. Australų kunigai gyvena geriau negu Vokietijoje, nes australai, kurie yra katalikai, tai ir pareigas pildo stropiai.

Mums, vargšams, apsikasusiems tik savo asmeniškuose reikaluose reikalinga gerų misijonierių, nes ir žmonės, kaip daiktas nevalomas, nesistengia patys nusivalyti, o laukia kito patarnavimo. Todėl ir mes laukiame misijonierių, kurie savo šventu ryžtu atneštų mūsų visuomenei daugiau šviesos. Minios laukia ir nežino ko, nes trūksta gyvo žodžio, kurio mūsų kunigai nebepajėgia.visiems perduoti, nes daugumas išsisklaido po visos Australijos užkampius ir pelyja.

Tuo kart Jūsų S.A.

--..ooOOOoo..--

- G r į ž t a n t i e m s s u n k u . - T. Bernatonis, kapucinas, rašo iš Hanau: "Visiems sugrįžusiems iš Belgijos čia labai sunku: negauna IRO globos ir turi vargti vokiečių lageriuose sunkiose sąlygose. Patarkite žmonėms gerai apsigalvoti, ypač tiems, kurie grįžta be gydytojų atleidimo ir juodai. Stovyklose žmonių labai mažėja. Daugiausia vyksta į Ameriką, nors iš Amerikos rašo, kad lengviau nuvažiuoti į Ameriką, negu ten susirasti darbo."

- I š v y k o į V o k i e t i j ą . - Rugpj. 16 d. 8 lietuviai iš Charleroi ir vienas iš Limburgo išvyko per Briuselio P. Château į Vokietiją; liko dar 3, bet ir jie tikisi išvykti su sekančiu transportu.

-.oOo.-

BUS LIETUVIŲ DIENA

NUOTAIKINGA ŠVENTĖ BENEDIKTINIŲ VIENUOLYNE

Seserų benediktinių vienuolynas, įkurtas 16 Š. Liége, niekados nėra matęs tiek lietuvių savo rūmuose. Š. m. rugpjūčio 14 d. iš visos Belgijos suplaukė gausus būrys tautiečių į šį vienuolyną, mat, kun. Jonas Dėdinas aukojo pirmąsias Šv. Mišias. Jis buvo tos šventės kaltininkas. Jau iš pat ryto ėmė rinktis tautiečiai prie vienuolyno bažnyčios, kur tautinė vėliava rodė įėjimą. 10,30 val. kun. Jon. Dėdinas, asistuojamas kunigų: Aranausko, Prakapo, Gaidos, vieno čeko ir kitų žengia prie altoriaus. Aidi giesmė "Pulkim ant kelių", visi lietuviai traukia pilna krutine, o seserys benediktinės lietuvaitės (jų buvo 13) jaudinasi iki ašarų. Dauguma jų negirdėjo tos giesmės iš tisus dešimtmečius. Ši diena joms yra ypač brangi. Neveltui jos ir bažnyčią išpuošė su dideliu atsidėjimu bei nuoširdumu. Tarp gėlių ir rutų, štai, Lietuvos ir Šv. Tėvo vėliavos. Ir jos dalyvauja šioj lietuvių šventėj... Seserų benediktinių (belgių) choras su įprastu maldingumu gieda Šv. Mišias. Jų giedojimas nekartą buvo transliuojamas per radiją. Iškilmėse dalyvauja ir vyskupijos atstovas kan. Cleysters, kuris atidžiai seka lietuviškas iškilmes ir susikaupęs klauso T. Aranausko pamokslo, kuris pabrėžia būsimąjį Lietuvos Prisikėlimą ir reikalą ruoštis jam. Įspūdingas momentas buvo kun. primicininko palaiminimas, kurį jis teikė savo namiškiams, likusiems pavergtoj Lietuvoj, partizanams, kalinamiems, žūnantiems Sibire ir išblaškytiems po visą pasaulį tautiečiams. Be to, kiekvienas dalyvis gavo atskirą palaiminimą rankų uždėjimu, kas belgams nėra įprasta. Pagaliau giesmė "Marija Marija" didingu maldingumu nuskambėjo dievnamy, o Tautos Himnas vainikavo iškilmes.

Nemažiau nuotaikingos buvo ir vaišės, paruoštos seselių benediktinių. Didelėj mergaičių gimnazijos salėj susėdo lygiai šimtas dalyvių (suaugusių) ir 25 mokiniai. Visi gėrėjosi originaliu salės papuošimu lietuviškom spalvom ir rūtom, kurių netrūksta benediktinių sode. Svečių dalyvavo iš visų Belgijos kampų. Vien kunigų bei klierikų buvo dešėtkas.

Pasigėrėtina buvo ir meninė programa. Po sveikinimų kun. P. Gaidos ir kan. Cleysters, lietuvaitės mokinės, paruoštos sesers Agnietės, parodė gražios plastikos, padeklamavo ir įteikė kun. primicininkui savo rankom paruoštą adresą. Meninę dalį seké ne tik lietuviai, bet ir visos vienuolyno seserys su Rév. Mère priešaky. Ir jos gėrėjosi visų dalyvių dainomis, kurias išjudino p. J. Dulké su savo ištikimu akordeonu.

Gausu buvo ir sveikinimų. Be jau minėtų sveikino kun. primicininką T. J. Aranius, T. Ambrozius, p-lė Stefa Mironaitė (studentų vardu), p. Vindašienė Limburgo liet. vardu, p. Sulskis Hainaut liet. vardu, p. Stp. Paulauskas Liége liet. vardu (įteikė atitinkamą adresą). Lietuvaitės benediktinės įteikė maldų rinkinį ir sesers Laurencijos gražiai paruoštą adresą - paveikslą. Sveikino ir "Gimt. Š." Redaktorius K. Pr.

POLITIKOJ PASIDAIRIUS

VAKARŲ VOKIETIJA SUKA Į DEŠINĘ - EUROPOS TARYBOS DARBAI - BALKANUOSE KARAS ?

Vakarų Vokietijos p a r l a m e n t o r i n k i m u o s e krikščionys demokratai laimėjo 139 atstovus, socialdemokratai 131, liberalai 52, bavarų autonomistai 17, vokiečių partija 17, komunistai 15, ekonominio atstatymo partija 12, centras (katalikai) 10 atstovų, kitos smulkesnės partijos 21. Bendras vaizdas, kaip ir visame laisvame pasaulyje, pasisukimas į dešinę, nes kairieji (socialdemokratai ir komunistai) tesurinko apie 30 % balsų, visos gi kitos partijos yra dešiniosios. Komunistai nusmuko į visai nedidelę partiją, tuo galima tik džiaugtis. Tarp dešiniųjų yra labai artimų naciams. Ekonominio atstatymo partijos vadas Loritz labai primena Hitlerį. Dar gražiau kai buv. nacių generolo Remer, kuris 1944 m. nuteisė sąmokslininkus prieš Hitlerį, partija gauna beveik pusę milijono balsų ir 5 vietas parlamente.

Sudaryti vyriausybę nebus lengva: krikščionių demokratų ir socialistų koalicija neįmanoma dėl skirtingų programų, liečiančių pramonės suvalstybinimą. Dvi didžiosios dešinės partijos krikš. demokratai ir liberalai dar neturi absoliutinės daugumos, taigi, teks prijungti keletą mažesnių partijų. Prezidentu numatomas liberalas Heuss, kancleriu (min. pirmininku) krikšč. dem. Adenauer.

Šie rinkimų rezultatai užsienyje buvo priimti palankiai. JAV gal net perdaug džiaugėsi dešiniųjų laimėjimu. Tik D. Britanijos darbiečiams buvo nemalonus jų globojamų socialistų pralaimėjimas.

Vokietijos klausimas tuoj po rinkimų buvo iškeltas ir Europos Tarybos patariamajame parlamente (Strassburge). Jį sudaro Vakarų Europos (ir Turkijos su Graikija) parlamentų atstovai. Tai lyg pradžia būsimojo tikro Europos parlamento. Žinoma, sujungti Europą be Vokietijos neįmanoma. Todėl Churchill pasiūlė kuo greičiausia pakviesti į Europos Tarybą ir vokiečius. Skandinavų, italų ir kai kurių kitų tautų atstovai tam pritaria, kai tuo tarpu dalis anglų (darbiečiai), prancūzai ir belgai, nors iš viso atstumti vokiečių nenori, perdaug nesiskubina jiems įsigerinti.

Europos Tarybos dienotvarkėje vienas svarbiausių punktų yra e k o n o m i n i a i k l a u s i m a i . Europos suvienijimas neįmanomas, kol kiekviena valstybė, apsitvėrusi muitų siena, visiškai savarankiškai veda ūkį. Bet kai daugumas žemyno politikų yra linkę paaukoti dalį savarankiškumo Europos labui, anglai stengiasi apginti savo tezę: jokia valstybė negali gauti įsakymų iš svetur. Svarbiausia nesutikimo priežastis, gal būt, yra tai, kad anglų socialistai mielai dėtųsi prie socialistinės Europos, bet, deja, Vakarų Europoje socialistai yra sumenkėję ir nesudaro daugumos. Anglų darbiečių svajonė tarp komunistinės Rusijos ir kapitalistinės Amerikos sukurti socialistinę Europą yra pasmerkta likti neišpildyta svajone. Charakteringa, kad tik parlamento pirmininkas yra socialistas Spaak, gi visoms komisijoms pirmininkauja dešinieji.

B a l k a n u o s e padėtis darosi vis rimtesnė ir skaitomasi su karo galimumu. Rusai vis aiškiau nori baigti su Tito. Šiuo metu priekabė yra sovietų piliečiai, kalinami Jugoslavijos kalėjimuose. Sov. Sąjunga įteikė Jugoslavijai notą, kurioje grąsina imtis atitinkamų priemonių. Tai jau panašu į sovietines notas Lietuvai 1940 m. gegužės - birželio mėnesiais. Jugoslavai sutinka išleisti į Sov. Sąjungą visus laisvus ir kalinius sov. piliečius, bet rusai greičiausia suras kitokių priekabių. Maršalas Vorošilovas neveltui Bukarešte pranašavo, kad Tito bus sutvarkytas. Rusams tai yra ir prestyžo ir strateginis klausimas. Tito pavyzdžiu gali pasekti ir kitų šalių komunistai. Sekėjų jau ir buvo, todėl Rusija rengdamasi žygiui prieš Belgradą padarė valymus pas kaimynus. Albanijoj sulikviduotas buv. min. pirmininkas Djodji, Vengrijoj užs. reikalų min. Rajk, Lenkijoj Gomulka, Bulgarijoj Kolarov, Graikijoj Markos.

Strategiškai Rusija Balkanuose labai sunkioje padėtyje. Graikijos sukiliėliai pralaimi ir nebegali prisiglausti Jugoslavijoj. Albanija, jei graikų sukiliėliai visiškai praimės, bus izoliuota. Maskvai ištikimas Hoxha vargu ar išsilaikys, nes titininkų ir Albanijoj esama apsčiai.

Jei rusai bandys likviduoti Tito, turės veikti gana greit, nes po šešių savaičių Jugoslavijos keliai motorizuotiems daliniams nebetiks. Vėliau pasirašius taikos sutartį su Austrija, sovietai neturės jokio preteksto laikyti savo armijas Balkanuose. Šiuo metu apskaičiuojama, kad rusai turi 3 divizijas ir 8 bulgarų Bulgarijoj, 3 rusų ir 6 rumunų Rumunijoj, 2 rusų ir 8 vengrų Vengrijoj, be to čekų armiją (110.000 vyrų), 5.000 rusų Albanijoj ir mažą albanų armiją. Tito ant popieriaus turi 30 divizijų, bet beveik visas apginklavimas yra rusų arba čekų. Ar rusai puls Jugoslaviją, ar bijos rizikos, parodys netolima ateitis. Tito, žinoma, norėtų kokių garantijų iš Vakarų, nes gavęs rusų notą buvo pasikvietęs JAV ir D. Britanijos pasiuntinius.

-:-

P R A N E Š I M A I

- Š. m. rugsėjo 11 d. (sekmadienį) Tilleur-lez-Liége įvyksta visuotinis Lietuvių Bendruomenės Belgijoj atstovų suvažiavimas, kurį šaukia LBB Centras. Ta proga bus minima Tautos Šventė, renkama Centro Valdyba, Revizijos komisija ir svarstomi gyvybiniai Belgijos Lietuvių reikalai. Visos apylinkės, bei grupės siunčia savo atstovus su įgaliojimais. Dalyvauti gali ir svečiai. Suvažiavimai prasidės pamaldomis Tilleur bažnyčioj 11,45 val. Jei būtų kokių pakeitimų dėl suvažiavimo, Centras painformuos aplinkraščiu.

-Kun. J. Dėdino Primicijų iškilmių nuotraukos yra jau pagamintos ir pavyzdžiai išsiuntinėti provincijų kapelionams. Pas juos visi gali užsisakyti. Fotografas sutiko dalį pajamų už nuotraukas skirti klierikų fondui.

G. Š. ADMINISTRACIJA: Mr. V. Banevičius, 66, Paire du Horloz, Tilleur-lez-Liége. Redakcija: 42, rue du Centre, Sclessin-lez-Liége.

Lisez...

LA LIBRE BELGIQUE

le Grand Journal Catholique indépendant

12, rue Montagne aux Herbes Potagères

Tél. : 17.21.80 **Bruxelles I**

GIMTOJI SALIS, dvisavaitinis lietuviu laikrastis Belgijoj.

Prenumeratos kaina — 36 fr. trims mén. Atskiras nr. — 6 fr.

Leidzia « SEJOS » Draugija.

Imprimeur gérant A. DILBA
41, Boschrandstraat, Waterschei.